

**MAAILMAN ENSIMMÄINEN PERHE**  
**Raamattupiiriopas Adamista, Eevasta ja heidän pojistaan**  
**Mailis Janatuinen**

**Sisällysluettelo**

1. Mies, nainen, paratiisi ja avioliitto 1. Moos. 1–2
2. Syntiinlankeemus 1. Moos. 3
3. Hyvästi, Paratiisi! 1. Moos. 3–4
4. Adamin ja Eevan jälkeläiset 1. Moos. 4–5

# 1. MIES, NAINEN, PARATIISI JA AVIOLIITTO 1. Ms. 1:26–28 ja 2:7–25

**Aluksi:** Tässä osiossa on niin paljon kysymyksiä, että sitä voidaan käsitellä kahdenkin kokoontumiskerran aikana.

## 1:26–28

- Kenen kanssa Jumala suunnitteli ihmisen luomista (26)?
- Mitä tarkoittaa, että ihminen on a) Jumalan kaltainen ja b) hänen kuvansa (27)?
- Mikä on ihmisen ja eläimen ero?
- Miettikää, miksi ”Jumalan kuvaan” tarvittiin kaksi sukupuolta: mies ja nainen (27)?
- Luomakunta annettiin ihmisen – myös naisen – hallittavaksi. Miten luontoa voidaan hallita sen eduksi, ei tappioksi (26b, 28b)?
- Mitä Jumalan siunaus näyttäisi tarkoittavan jakeen 28 perusteella?

**2:7–9.** Maa kuuluu hepreaksi ”adama” ja ihminen ”adam”. Ks. jae 7 molemmista käännöksistä. Sana Eden tarkoittaa onnen maata ja viittaa johonkin todelliseen maantieteelliseen paikkaan tällä telluksella.

- Verratkaa toisiinsa jakeita 2:7 ja 1:27. Miettikää, miksi Jumala halusi kuvata miehen ja naisen luomisen ensin yhdessä ja sitten erikseen?
- Mitä ajattelette siitä, että ihminen on luotu maan tomusta?
- Verratkaa ensimmäisten ihmisten arkipäivää meidän arkipäiväämme (8–9)?
- Mihin elämän puuta tarvittiin?
- Eikö paratiisi olisi ollut paljon parempi paikka ilman hyvän- ja pahantiedon puuta? Mihin sitä tarvittiin?
- Miksi Jumala tahtoi istuttaa nuo kaksi puuta **keskelle** paratiisia, ei jonnekin sen nurkkaan?
- Miksi meidänkin elämässämme pitää olla jokin kiusauksen paikka?

**10–17.** Paratiisin paikkaa on mahdotonta määritellä tekstissä mainittujen jokien perusteella.

- Mikä oli ehkä Jumalan tarkoitus, kun hän päätti jättää Edenin paikan salaisuudeksi jälkipolville?
- Miettikää, mitä kaikkea ihminen olisi paratiisissa voinut tehdä, jos hän olisi saanut siellä pysyä (15)?
- Mitä se osoittaa, että paratiisinkin luontoa piti ”varjella”, vaikkeivät sen asukkaat olleet edes syntyisiä (15)?
- Jakeet 16–17 sisältävät ihmiskunnan ensimmäisen Raamatun. Missä on sen laki, entä evankeliumi?

**18–20.** Nimittäminen on Raamatussa tärkeä asia. Se osoittaa auktoriteettiaseman, kuka on kenenkin ”pää”.

- Miettikää, miksi Jumala antoi Adamin elää ensin jonkin aikaa ilman vaimoa?
- Mikä oli ihmiskunnan ensimmäinen tieteellinen tehtävä (19–20)?
- Mitä osoittaa se, etteivät Jumalan ystävyys, eläinten seura ja mielekäs työ riittäneet miehelle elämän sisällöksi (20b)?

**18, 21–25.** Jakeessa 18 esiintyvää heprean sanaa apu, ezer, käytetään useimmiten Jumalan avusta puhuttaessa. Sana kumppani tarkoittaa kirjaimellisesti ”vastakappaletta”. Adam sai antaa nimen naiselle, kuten sitä ennen eläimille. Se osoittaa, että jo paratiisissa sukupuolten välillä oli järjestys: *Mies on vaimon pää, kuten Jumala on Kristuksen pää* (1. Kor. 11:3). Nainen = ”issa” = ”miehetär”.

- Kuvitelkaa, miltä Adamista ja naisesta tuntui, kun he näkivät toisensa ensi kerran?
- Mitä ajattelette siitä Jumalan sanasta, että nainen luotiin miehelle sopivaksi avuksi ja kumppaniksi, ei päinvastoin?
- Jakeet 22–25 kuvaavat maailman ensimmäisiä häitä. Mitä osaa Jumala näissä häissä esitti?
- Jakeessa 24 Herra sanoo kaikille tuleville polville, missä järjestyksessä naimisiin on mentävä. Mitä tarkoittaa käytännössä, että isästä ja äidistä on luovuttava **ennen** kuin liitytään yhteen?
- Mitä parisuhteelle tapahtuu, jolleivät aviopuolisot luovu vanhemmistaan ja perusta uutta yksikköä yhteiskunnan edessä?
- Mitä tämä teksti sanoo avoliitosta?
- Mistä on osoituksena se, etteivät mies ja nainen hävenneet alastomuuttaan toistensa edessä (25)?
- Kun Jeesukselta kysyttiin avioerosta, hän vastasi: *Luoja teki alun perin ihmisen mieheksi ja naiseksi. . . Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako* (Matt. 19:4–6). Miettikää, miksi Jeesus tahtoi lisätä luomiskertomuksen hääkuvaukseen vielä tuon viimeisen lauseen?
- Mitä nämä Jeesuksen sanat opettavat a) avioerosta ja b) homoseksuaalisesta parisuhteesta?

**Lopuksi:** Avioliittoa Jumala käyttää esimerkkinä kuvatessaan omaa suhdettaan kansaansa. Hän on sulhanen/ aviomies, ja Israel/ seurakunta on hänen morsiamensa. Herran rakkaus morsiamensa oli niin suuri, että hän suostui kärsimään, ja jopa kuolemaan tämän puolesta (Ef. 5:25–27). Raamattu päättyy kuvaukseen Karitsan häistä, missä nämä kaksi tulevat lopullisesti ”yhdeksi lihaksi”, ja heidän onnensa jatkuu iankaikkisesta iankaikkiseen.

## 2. SYNTIINLANKEEMUS 1. Ms. 3:1–20

**Taustaa:** Raamattu ei paljasta meille pahan alkuperää. Paha näyttyy ensimmäisen kerran sen lehdillä Jumalan vastustajana, joka tulee paratiisiin käärmeen hahmossa. Huomatkaa, ettei käärme tuolloin ollut inhottavan näköinen matelija, vaan uljas eläin. Jumala oli antanut pienen Raamattunsa miehelle, joka oli välittänyt sen naiselleen – ja sitä Sanaa vastaan käärme heti hyökkäsi (2:16–17).

### 1–6

#### *Pahan alkuperä*

- Miettikää, miksi Raamattu ei paljasta meille tämän tarkemmin pahan alkuperää?
- Mikä on 1. jakeen mukaan paras selitys pahan alkuperälle? a) Jumala ja Saatana ovat aina olleet olemassa. b) Jumalalla on pimeä puoli, ja paha on hänestä lähtöisin c) Saatana on Jumalan luoma, mutta langennut enkeli. Perustele vastauksesi.
- Mitä tapahtuu kristitylle, joka alkaa pitää pahuutta yhtenä Jumalan ominaisuutena, hänen pimeänä puolenaan?

#### *Käärme ja Eeva*

- Miksi käärme ei kääntynyt ensin Adamin, perheen pään, puoleen?
- Mistä Eeva oli saanut päähänsä, ettei kiellettyyn hedelmään saanut edes koskea (3)?
- Miten käärme koetti saada naista epäilemään Jumalan sanaa ja hänen rakkauttaan?
- Missä asioissa käärme valehteli, missä se puhui totta?
- Millä tavalla nykyään tulee näkyviin ihmisen pyrkimys olla samanlainen kuin Jumala (5)?
- Näikö nainen mielestäsi totuuden kielletystä hedelmästä vai erehtyikö hän sitä katsellessaan (6)? Perustele vastauksesi?
- Vertaa omaa taisteluasi synnin kanssa siihen taisteluun, jonka nainen kävi paratiisissa. Kumman olosuhteet ovat mielestäsi vaikeammat, kumman taistelu kovempi?

#### *Adam*

- Missä vaiheessa Adam saapui paikalle (6b)?
- Mitä Adamista osoittaa se, ettei hän keskeyttänyt vaimonsa ja käärmeen keskustelua?
- Miksi Eeva tahtoi vetää Adaminkin mukaan lankeemukseensa?
- Mikä sai Adamin tarttumaan Eevan tarjoamaan hedelmään?
- Mitä luulette: miltä kielletty hedelmä maistui Adamin ja Eevan suussa?
- Millainen tieto ja kokemus kuuluvat tänä päivänä kielletyn hedelmän piiriin (5–6)?
- Miettikää, miksi ihmiset etsivät myös sellaista tietoa ja kokemuksia, joiden tietävät tuhoavan elämää?

### 7–13

- Jumala oli uhannut, että synnin tekijä ”kuolisi kuolemalla” (2:17\*). Mitä hän sillä tarkoitti – eiväthän Adam ja hänen vaimonsa kuolleetkaan siihen paikkaan?
- Mitä tarkoittaa se, että Adamin ja hänen vaimonsa silmät aukenivat – mitä he nyt näkivät (7)?
- Miksi alastomuus, joka ennen oli ollut pelkästään ihana asia, muuttuikin nyt hävettäväksi (7 ja 10, vrt. 2:25)?
- Mitä osoittaa se, että mies ja nainen menivät Jumalaa piiloon?
- Miksi Jumala nuhteli miestä ensin, vaikka vaimo oli langennut ensin (9–11)?
- Mitä ajattelet Adamin ja Eevan vastauksista Luojalleen (12–13)?
- Mitä tapahtui ensimmäisen avioparin suurelle rakkaudelle?

### 14–20

- Mitä seurauksia syntiinlankeemuksesta tuli käärmeelle (14–15)?
- Jaetta 15 on sanottu ensimmäiseksi evankeliumiksi. Mitä kaikkea se paljastaa tulevasta Vapahtajasta?
- Millainen olisi ollut naisen suhde mieheen ja lapseen, jollei syntiinlankeemuksesta olisi koskaan tapahtunut (16)?
- Mikä oli miehen varsinainen synty, ja millä tavalla se tulee näkyviin meidän päivinämme (17a)?
- Mitä syntiinlankeemus vaikutti luomakuntaan?
- Miksi mies tahtoi antaa vaimolleen nimeksi ”kaiken elävän äiti”, vaikka kuolema tullut maailmaan tämän kautta?

#### **Sovelluskysymykset**

- Mitä Jumala-kuvalle ja ihmiskuvalle tapahtuu, jos syntiinlankeemuksesta aletaan pitää vain jonkinlaisena ei-historiallisena satuna?
- Hiljaa vastattavaksi: Mitä syntiinlankeemuksesta paljasti sinun suhteestasi Jumalaan, pahalaiseen ja lähimmäiseen?

**Lopuksi:** Vaimon siemen jakeessa 15 viittaa Jeesukseen, joka syntyi neitseestä. Paholainen pisti häntä kantapähän, kun naulat lyötiin niiden läpi. Mutta Vaimon Siemen polki rikki käärmeen pään noustessaan kuolleista. Tällä tavalla hän korjasi kaiken sen, minkä syntiinlankeemus oli rikkonut – myös sinun elämässäsi.

### 3. HYVÄSTI, PARATIISI! 1. Ms. 3:21–4:12

**Taustaa:** Tämä teksti kertoo ensimmäisestä eläimen ja ihmisen verestä, joka vuoti tämän maan päälle.

#### 3:21–24

- Miksi syntinen ei saa asua paratiisissa?
- Miksi Jumala ei halunnut päästää ihmisiä paratiisista alastomina?
- Miettikää, miksi Jumala halusi tehdä Adamin ja Eevan vaatteet nimenomaan eläimen nahasta, miksi eivät kasvikunnan tuotteet kelvanneet?
- Mitä se merkitsee ihmiskunnalle, että Jumala tappoi ensimmäisen eläimen, ei ihminen?
- Mitä nämä jakeet puhuvat Jeesuksesta?

#### 4:1–2. Nimi Kain muistuttaa heprean verbiä ”saada, hankkia”.

- Mitkä kaikki asiat muuttuivat ensimmäisen ihmisparin elämässä heidän lähtiessään paratiisista?
- Miettikää, millainen oli Eevan raskausaika ja synnytys verrattuna seuraavien sukupolvien naisten kokemuksiin.
- Vertailkaa käännöksiä ja miettikää, miksi Eeva tahtoi antaa esikoiselleen juuri tuollaisen nimen?
- Abelin nimi merkitsee ”tyhjiyttä, turhuutta”? Miksi vanhemmat antoivat toiselle pojalleen tuollaisen nimen?

**3–5a.** Tässä kerrotaan maailman ensimmäisistä ihmisten suorittamista uhreista. Huomatkaa, ettei eläimiä syöty ennen vedenpaisumusta. Vanhastaan on arveltu Herran suopeuden näkyneen siinä, että tuli iski taivaasta Abelin uhuriin. (Vrt. 1. Kun. 18:38; 1. Aik. 21:26; 2. Aik. 7:1).

- Miettikää, mistä ihmiset keksivät ruveta uhraamaan uhreja Herralle?
- Mitä Adamin pojat tahtoivat ehkä saada uhreillaan aikaan?
- Lampaita ei pidetty tuohon aikaan lihan, vaan villan tähden. Kuvitelkaa Abelin tunnelmia, kun hän ensimmäisenä ihmisenä maailmassa iski kiviveitsen lampaansa sydämeen.
- Miksi Herra katsoi suopeasti karitsa-uhriin, mutta hylkäsi vilja-uhrin (4–5a)?
- Heprealaiskirje selittää asiaa näin: *Uskon kautta uhrasi Aabel Jumalalle paremman uhrin kuin Kain, ja uskon kautta hän sai todistuksen, että hän oli vanhurskas, kun Jumala antoi todistuksen hänen uhrilahjoistaan; ja uskonsa kautta hän vielä kuoltuaankin puhuu.* (Hepr. 11:4. RK1934). Myös Kain uskoi Jumalaan omalla tavallaan. Mikä ero veljesten uskossa kuitenkin oli?
- Mikä on tämän tekstin perusteella pääasia Jumalalle annettussa uhrissa?

**5b–7.** Jakeessa 7 on feminiinisukuisesta sanasta ”synti” tehty maskuliini – siinä siis viitataan paholaiseen. Jeesuskin sanoi, että Saatana on ollut murhaaja alusta asti (Joh. 8:44).

- Miksi uhrilahjan hylkääminen oli Kainille noin kova pala (5b–7)?
- Mitä Kainin olisi pitänyt tehdä nähdessään, ettei hänen uhrinsa kelvannut Jumalalle?
- Sovella omaan elämääsi se, mitä Herra sanoo jakeessa 7.

**8–12.** Jeesus antoi ymmärtää, että ”vanhurskas Abel” oli maailman ensimmäinen marttyyri (Matt. 23:35).

- Mikä tuossa murhassa oli erityisen kylmäveristä (8)?
- Vertaa Kainin syntiä hänen vanhempiansa syntiin paratiisissa.
- Miksi Herra esitti Kainille kysymyksen, jonka vastauksen hän jo tiesi (9a)?
- Mitä Kainin vastaus hänestä osoittaa (9b)?
- Mitä opimme ihmisen ja maan välisestä suhteesta (10–12)?
- Miettikää, mitä tapot, murhat, ja yli puoli miljoonaa aborttia ovat tehneet meidän omalle maallemme?
- Mitä Jumalan kirous on käytännössä jakeiden 11–12 mukaan?
- Vetäjä lukee vielä kerran yllä olevan jakeen Hepr. 11:4. Mitä tarkoittaa, että Abel puhuu kuoltuaankin?

**Lopuksi:** Tämä luku osoittaa, että ainoa uhri, joka Jumalalle kelpaa syntien sovituksiksi, on Karitsan veri. Abelin veriuhri oli Jeesuksen veriuhrin ennakkokuva. Jumalan Karitsan piti kuolla, että Jumala voisi pukea meidät vanhurskauden vaatteeseen, kuten hän puki Adamin ja Eevan.

## 4. ADAMIN JA EEVAN JÄLKELÄISET 1. Ms. 4:13–5:6

**Taustaa:** Heprealaiskirje sanoo vielä jotain tärkeää Abelista: *Siellä (eli uudessa liitossa) on uuden liiton välimies Jeesus ja vihmontaveri, joka huutaa, mutta ei kosta niin kuin Abelin veri.* (Hepr. 12:24).

- Mitä tarkoittaa, että Abelin veri huusi kosta – eihän Abel itse varmaan halunnut kosta?
- Mitä Jeesuksen veri huutaa meille Golgatan ristin juurelta?

### 4:13–16

- Mitä ajattelette Kainin vastauksesta Jumalan kiroukseen – mitä se osoittaa hänestä ja hänen Jumala-suhteestaan (13–14)?
- Mistä huomaamme, että Jumala kuitenkin rakasti myös Kainia?
- Arvaus: mikä mahtoi olla Kainin merkki? Miettikää eri mahdollisuuksia.
- Mitä tekstimme kertoo meille paikasta, jonne Kain asettui asumaan?

### 4:17–24

- Mitä yleisiä havaintoja voidaan tehdä Kainin suvusta?
- Mitkä kulttuurin eri osat ovat saaneet alkunsa Kainin jälkeläisistä?
- Verratkaa jakeita 15 ja 23–24 ja miettikää, mitä koston ajatus merkitsi Kainin suvulle?
- Mitä koston ajatus merkitsee aikamme viihteelle?

**25–26.** Muistamme, että ihmisestä oli tullut kuolevainen vasta syntiinlankeemuksen yhteydessä.

- Mikä auttoi Adamia ja Eevaa kantamaan syntinsä kammottavat seuraukset?
- Mitä Adam ja Eeva ajattelivat nyt omasta lankeemuksestaan?
- Mikä meidän aikamme vanhempia voisi lohduttaa, kun he joutuvat näkemään syntiensä seuraukset lastensa elämässä?
- Adam ja Eeva olivat pitkään kahdestaan; Set syntyi kun he olivat 130-vuotiaita. Mitä kaikkea kolmannen pojan syntyminen merkitsi hänen vanhemmilleen?
- Jakeen 26 lopun ajatellaan yleensä tarkoittavan säännöllisen jumalanpalveluksen alkamista. Miettikää, miksi Adam ja Eeva aloittivat sen juuri tässä vaiheessa?

### 5:1–6

- Mitä tarkoittaa, että Adam oli Jumalan kaltainen, mutta Set isänsä kaltainen (1,3)?
- Mistä Kain ja Set saivat vaimon?
- Miettikää, mikä voisi olla syynä siihen, että ensimmäiset sukupolvet elivät noin vanhoiksi?
- Oliko Adamin ja Eevan elämä mielestänne onnellinen vai onneton? Perustelkaa vastauksenne?

**1. Kor. 15:45–49.** Näissä jakeissa Jeesusta kutsutaan toiseksi Adamiksi.

- Mihin Jumala tarvitsi vielä toistakin Adamia?
- Missä suhteessa toinen Adam oli a) samanlainen ja b) erilainen kuin ensimmäinen Adam?
- Missä kaikissa suhteissa me olemme ensimmäisen Adamin kaltaisia?
- Muistamme, että kuolema on synnin palkka. Miksi toisen Adamin piti kuolla, vaikkei hän koskaan langennut syntiin ja kiusaaajan viettelyksiin?
- Milloin meistä tulee toisen Adamin kaltaisia?

**Kokoava kysymys:** Mikä oli tärkein asia, jonka opit maailman ensimmäisestä perheestä? Mieti kaikkia näitä neljää opiskelukertaa.

**Lopuksi:** Jeesus otti koko ihmiskunnan historian uusiksi tulella uudeksi Adamiksi. Hän voitti Saatanan houkutukset eikä langennut syntiin. Kuitenkin hän suostui kantamaan ristinpuulla sen kuolemanrangaistuksen, joka kielletyn hedelmän syömisestä oli säädetty. Jeesus kuoli Adamin, Eevan ja heidän poikiensa ja kaikkien jälkeläistensä tähden – sinunkin tähtesi.